

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни «Особливості політичного дискурсу на основі виступів британських та американських політичних діячів»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень	
Програма навчання	Освітньо-професійна	
Галузь знань	03	«Гуманітарні науки»
Спеціальність	035	«Філологія»
Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)»	
Цикл дисциплін	Вибіркові	
Курс та семестр	I курс, семестр	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 академічних годин	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Немає	
Форми контролю	Залік	

Викладач:

Шерстюк Ольга Ігорівна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри «Філологія»,
olusha972@gmail.com

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів необхідної бази знань про особливості англomовної політичної комунікації, виховання критичного мислення та уміння багатовекторного аналізу політичного дискурсу на основі виступів британських та американських політичних діячів.

Програмні результати навчання.

ПРН-10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН-11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних

методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-14. Створювати, аналізувати й редагувати, а також перекладати тексти різних функціональних стилів та жанрів.

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН-17. Здатність здійснювати науковий аналіз різножанрового матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів філологічного та перекладознавчого спрямування, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих різножанрових текстів.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- 1) новітні підходи до розуміння феномену дискурсу у сучасній системі лінгвістичних знань;
- 2) теоретико-методологічні засади сучасного британського та американського дискурсу;
- 3) когнітивні, прагматичні, композиційні, культурні, історичні та ідеологічні особливості політичного дискурсу;
- 4) лінгвістичні особливості політичної комунікації британських та американських політичних діячів;
- 5) жанрові особливості політичного дискурсу;
- 6) сучасні методи аналізу політичного британського та американського дискурсу.

Здобувач вищої освіти вміє:

- 1) аналізувати суспільні явища й узагальнювати політичний досвід управління суспільством, прогнозувати політичні події;
- 2) робити критичний дискурс-аналіз на матеріалі англomовного політичного дискурсу британських та американських політичних діячів;
- 3) виділяти ключові концепти та концептуальні метафори в англomовному політичному дискурсі;
- 4) декодувати прихований зміст політичних повідомлень та уникати інформаційних маніпуляцій;
- 5) бачити справжній сенс виступів політичних лідерів і використовувати ними методи маніпуляції громадською свідомістю;
- 6) давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних партій і лідерів з позицій загальнонаціональних інтересів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Загальні характеристики політичного дискурсу як мовного жанру	2	2		6
2	Тема 2. Семантико-стилістичні характеристики англomовного політичного дискурсу	2	2		6
3	Тема 3. Комунікативні технології ідеологізації масової свідомості у політичному дискурсі	2	2		8
4	Тема 4. Мовні особливості політичного дискурсу як інструмент формування іміджу британських та американських політичних діячів	2	2		8
5	Тема 5. Соціокультурні особливості мови інавгураційного звернення британських та американських політичних діячів	2	2		12
6	Тема 6. Аналіз засобів образності у мові інавгураційних звернень британських та американських політичних діячів	2	2		10
7	Тема 7. Специфіка метафоричних конструкцій в англomовних політичних промовах британських та американських політичних діячів	2	1		6
8	Тема 8. Переклад метафор в політичних промовах британських та американських політичних діячів	2	1		4
	Всього	16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Поняття “політичний дискурс”.
2. Різновиди політичного дискурсу.
3. Функції політичного дискурсу.
4. Семантико-прагматичні категорії у складі політичного дискурсу.
5. Інавгураційний дискурс як особлива форма політичного дискурсу.
6. Основні жанрові характеристики та функції інавгураційного дискурсу.
7. Використовуючи публікації в пресі, підберіть приклади загальних і приватних, позитивних і негативних оцінок одного з сучасних політичних лідерів.
8. Проаналізуйте один з політичних текстів з точки зору виявлення в ньому стилістичних фігур і тропів.
9. Охарактеризуйте лексико-стилістичну організацію одного з політичних текстів.
10. Види маніпулювання у політичному дискурсі.
11. Ідеологічні механізми впливу на масову свідомість у політичному дискурсі.
12. Риторичні прийоми публічної комунікації.
13. Види мовних стилів політичних діячів.
14. Стилістичні засоби у системі маніпулятивних мовних засобів політичного дискурсу.
15. Класифікація концептів залежно від сфери їхнього функціонування в інавгураційному дискурсі.
16. Основні характеристики інавгураційного мовлення.
17. Основні принципи та методика семантико-когнітивного аналізу та опису концептів.
18. Вербальні знаки як засіб маніпулятивної дії у сучасному англомовному політичному дискурсі.
19. Невербальні знаки як засіб маніпулятивної дії у сучасному англомовному політичному дискурсі.
20. Синтагматика вербальних та невербальних знаків у політичному дискурсі.
21. Взаємодія лексичних та синтаксичних засобів у політичному дискурсі для досягнення певного прагматичного ефекту.
22. Маніпулятивний вплив та його види.
23. Відкриті тактики прямого маніпулятивного впливу. Фреймування та рефреймування.
24. Стратегії та тактики мовного маніпулювання у сучасному англомовному політичному дискурсі.
25. Охарактеризуйте функції заголовка в політичному тексті (на основі виступів британських та американських політичних діячів).
26. Перерахуйте стилістичні ефекти, що виникають при взаємодії метафори заголовка з основним текстом.
27. Тематичні групи метафор в англомовних політичних промовах. Наведіть приклади.
28. Теорія концептуальної метафори. Функції метафоричних концептуальних систем у дискурсі.
29. Способи та прийоми перекладу метафор в політичних промовах.
30. Охарактеризуйте основні ознаки методики зіставлення оригінальних метафор і їх перекладів.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Нагорна Л. Б. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень. К.: Світогляд, 2012. 316 с.
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2012. 712 с.
3. 4. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність : монографія. Київ, 2014. 392 с.
5. Chilton P. Analysing Political Discourse. London; New York, 2014. 350 p. [L¹SEP]

Допоміжна література

1. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. К.: Довіра, 2017. 205 с.
2. Кондратенко Н. В. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності: Монографія. Одеса: Чорномор'я, 2007. 156 с.
3. Edelman M. Political Language. New York, 2010. 277 p.
4. Musolff A. Metaphor and Political Discourse. Analogical Reasoning in Debates about Europe. Basingstoke, 2014. 240 p.
5. Zinken J. Ideological Imagination: Intertextual and Correlational Metaphors in Political Discourse . Discourse and Society. 2013. Vol. 14. No 4. 390 p.

Інформаційні ресурси

1. Donald Trump at a rally in Cedar Rapids, Iowa. URL: <https://www.washingtonpost.com/news/post-politics/wp/2017/06/22/with-a- raucous-rally-in-cedar-rapids-trump-transport-himself-back-to-2016/>.
2. Donald Trump's speech at campaign rally (23 January 2016). URL: <https://www.c-span.org/video/?403832-1/presidential-candidate-donald- trump-rally-des-moines-iowa/>.
3. Donald Trump's Speech at Liberty University (18 January 2016). URL: <https://time.com/4778240/donald-trump-liberty-university-speech- transcript/>.
4. Donald's Trump speech on 9 January 2016. URL: <http://www.cbsnews.com/news/el-chapo-on-donald-trump-mi-amigo/>.
5. Hillary Clinton. First presidential debate (September 26, 2016). URL: <https://www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2016/09/26/the-first- trump-clinton-presidential-debate-transcript-annotated/>.
6. Hillary Clinton's speech in Warren, Michigan (August 11, 2016). URL: <https://www.newsweek.com/hillary-clinton-full-transcript-economic-speech- 489602>.
7. Hillary Clinton's speech on fighting ISIS (November 20, 2015). URL: <https://www.nytimes.com/2015/11/20/opinion/hillary-clinton-takes- onisis.html>.
8. Presidentials' Documents Archive Collection. The American Presidency Project. 2015. URL: <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/presidential- documents-archive guidebook/documents-related-to presidential elections /2016/report/200301/all/63>.